

ΣΚ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
με τίτλο:

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και λοιπές διατάξεις»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/633 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019
Άρθρο 1	Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής (Άρθρο 1 παρ. 1 και 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 2	Ορισμοί (Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 3	Απαγόρευση αθέμιτων ρητρών και πρακτικών υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις (Άρθρο 3 παρ. 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 4	Αδιαφανείς ρήτρες (Άρθρο 3 παρ. 2 και 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 5	Αρχές επιβολής (Άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 6	Καταγγελίες και εμπιστευτικότητα (Άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 7	Εξουσίες των αρχών επιβολής (Άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 8	Κυρώσεις επί παραβάσεων
Άρθρο 9	Διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων
Άρθρο 10	Λοιπές αξιώσεις
Άρθρο 11	Παραγραφή
Άρθρο 12	Ένδικη προστασία
Άρθρο 13	Εναλλακτική επίλυση διαφορών (Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 14	Συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών (Άρθρα 8 και 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 15	Εφαρμογή άλλων διατάξεων (Άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
Άρθρο 16	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 17	Μεταβατικές διατάξεις (Άρθρο 1 παρ. 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)
ΜΕΡΟΣ Β	ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Άρθρο 18	Ρυθμίσεις θεμάτων διαχείρισης ακινήτων ΥΠΑΑΤ: Ηλεκτρονική δημοπρασία - Επιτροπές Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών - Επιτροπές Ελέγχου και Νομιμότητας
Άρθρο 19	Διευκόλυνση πρόσβασης σε χρηματοδότηση των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών
Άρθρο 20	Υλοποίηση υπομέτρου 2.1 «Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών στον γεωργικό τομέα» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ)

2

ΜΕΡΟΣ Α

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/633 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

(Άρθρο 1 παρ. 1 και 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)

1. Με το παρόν Μέρος ενσωματώνεται στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και θεσπίζονται πρόσθετες διατάξεις για την αποτελεσματική εφαρμογή της Οδηγίας αυτής.
2. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές σε πωλήσεις γεωργικών προϊόντων και τροφίμων από:
  - α) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ,
  - β) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ, που δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ, σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ,
  - γ) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ, που δεν υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ, σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ,
  - δ) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ, που δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ, σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000) ευρώ,
  - ε) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000) ευρώ, που δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα εκατομμύρια (350.000.000) ευρώ, σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των τριακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (350.000.000) ευρώ,
  - στ) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα εκατομμύρια (350.000.000) ευρώ προς όλους τους αγοραστές που είναι δημόσιες αρχές.
3. Ο ετήσιος κύκλος εργασιών προμηθευτών και αγοραστών νοείται σύμφωνα με τα σχετικά μέρη του παραρτήματος της Σύστασης της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, και, ιδίως, σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 6 αυτού, συμπεριλαμβανομένων των ορισμών της «ανεξάρτητης επιχείρησης», της «συνεργαζόμενης επιχείρησης», της «συνδεδεμένης επιχείρησης», καθώς και άλλων θεμάτων σχετικών με τον ετήσιο κύκλο εργασιών.
4. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται:
  - α) στις πωλήσεις, όταν είτε ο προμηθευτής είτε ο αγοραστής, ή αμφότεροι, είναι εγκατεστημένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
  - β) στις υπηρεσίες, που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4, οι οποίες παρέχονται από τον αγοραστή στον προμηθευτή.

5. Το παρόν Μέρος δεν εφαρμόζεται σε συναλλαγές μεταξύ προμηθευτών και καταναλωτών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

(Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «Αγοραστής»: οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή ομάδα προσώπων, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής του(ς), ή οποιαδήποτε δημόσια αρχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που αγοράζει γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.
- β) «Αλλοιώσιμα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα»: γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, τα οποία από τη φύση τους ή στο στάδιο της μεταποίησης, ενδέχεται να καταστούν ακατάλληλα προς πώληση εντός τριάντα (30) ημερών από τη συγκομιδή, την παραγωγή ή τη μεταποίηση.
- γ) «Γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα»: τα προϊόντα που παρατίθενται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), καθώς και προϊόντα που δεν παρατίθενται σε αυτό το παράρτημα, αλλά μεταποιούνται για να χρησιμοποιηθούν ως τρόφιμα με τη χρήση προϊόντων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα αυτό,
- δ) «Δημόσια αρχή»: οι εθνικές, περιφερειακές, τοπικές αρχές, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι ενώσεις μίας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτά τα νομικά πρόσωπα που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο.
- ε) «Προμηθευτής»: οποιοσδήποτε παραγωγός γεωργικών προϊόντων, ή οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής του, που πωλεί γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα. Ο όρος «προμηθευτής» μπορεί να περιλαμβάνει μια ομάδα τέτοιων παραγωγών γεωργικών προϊόντων ή μια ομάδα τέτοιων φυσικών και νομικών προσώπων, όπως οργανώσεις παραγωγών, οργανώσεις προμηθευτών και ενώσεις τέτοιων οργανώσεων.
- στ) «Εμπορικό απόρρητο»: όπως ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 22Α του ν. 1733/1987 (Α' 171).

Άρθρο 3

Απαγόρευση αθέμιτων ρητών και πρακτικών υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις (Άρθρο 3 παρ. 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)

1. Οι ακόλουθες πρακτικές είναι εξ αντικειμένου αθέμιτες και απαγορεύονται:

α) Στην περίπτωση που ο αγοραστής εξοφλεί τον προμηθευτή:

αα) Όταν η συμφωνία προμήθειας προβλέπει παράδοση των προϊόντων σε τακτική βάση:

i. για τα αλλοιώσιμα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από τη λήξη συμφωνηθείσας προθεσμίας παράδοσης κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν παραδόσεις, ή μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού για την προθεσμία παράδοσης, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη,

ii. για άλλα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, μετά την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από τη λήξη συμφωνηθείσας προθεσμίας παράδοσης κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν παραδόσεις ή μετά την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού για την προθεσμία παράδοσης, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη.

Για τους σκοπούς των προθεσμιών πληρωμής που προβλέπονται στην παρούσα υποπερίπτωση, οι συμφωνηθείσες προθεσμίες παράδοσης θεωρείται σε κάθε περίπτωση ότι δεν υπερβαίνουν τον ένα (1) μήνα.

αβ) Όταν η συμφωνία προμήθειας δεν προβλέπει παράδοση των προϊόντων σε τακτική βάση:

- i. για τα αλλοιώσιμα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία παράδοσης ή τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη,
- ii. για άλλα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, μετά την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία παράδοσης ή εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη.

Όταν ο αγοραστής καθορίζει το καταβλητέο ποσό, οι προθεσμίες πληρωμής που αναφέρονται στην υποπερ. αα) αρχίζουν να υπολογίζονται από τη λήξη της προθεσμίας παράδοσης, κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν παραδόσεις και οι προθεσμίες πληρωμής που αναφέρονται στην υποπερ. αβ) αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία παράδοσης. Δεν θεωρείται εξόφληση κατά την έννοια του παρόντος Μέρους η παράδοση από τον αγοραστή στον προμηθευτή μεταχρονολογημένης επιταγής.

β) Ο αγοραστής ακυρώνει παραγγελίες αλλοιώσιμων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων χωρίς έγκαιρη ειδοποίηση, με αποτέλεσμα να αναμένεται ευλόγως ότι ο προμηθευτής αδυνατεί να βρει εναλλακτική λύση για να διαθέσει τα προϊόντα στο εμπόριο ή για να τα χρησιμοποιήσει. Ειδοποίηση σε χρονικό διάστημα μικρότερο των τριάντα (30) ημερών θεωρείται μη έγκαιρη ειδοποίηση.

γ) Ο αγοραστής τροποποιεί μονομερώς τους όρους μιας συμφωνίας προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών για γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα ως προς τη συχνότητα, τη μέθοδο, τον τόπο, το χρονοδιάγραμμα ή τον όγκο της προμήθειας ή της παράδοσης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, τα πρότυπα ποιότητας, τους όρους πληρωμής ή τις τιμές ή ως προς την παροχή υπηρεσιών, εφόσον οι όροι αυτοί αναφέρονται στο άρθρο 4.

δ) Ο αγοραστής απαιτεί καταβολή πληρωμών από τον προμηθευτή που δεν σχετίζονται με την πώληση των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων του προμηθευτή.

ε) Ο αγοραστής απαιτεί από τον προμηθευτή να πληρώσει για τη χειροτέρευση ή την καταστροφή των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που επέρχεται στις εγκαταστάσεις του αγοραστή ή αφότου η κυριότητά τους έχει μεταβιβαστεί στον αγοραστή και μολονότι η χειροτέρευση ή καταστροφή δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του προμηθευτή.

στ) Ο αγοραστής αρνείται να αποδεχθεί εγγράφως τους όρους συμφωνίας προμήθειας παρά το αίτημα του προμηθευτή. Η παρούσα περίπτωση δεν ισχύει, όταν η συμφωνία προμήθειας αφορά σε προϊόντα που παραδίδονται από προμηθευτή που έχει την ιδιότητα μέλους οργάνωσης παραγωγών ή και συνεταιρισμού, εάν το καταστατικό της οργάνωσης ή οι κανόνες και οι αποφάσεις της διασφαλίζουν τους όρους της συμφωνίας προμήθειας.

ζ) Ο αγοραστής παράνομα αποκτά, χρησιμοποιεί ή αποκαλύπτει εμπορικό απόρρητο του προμηθευτή, κατά την έννοια των άρθρων 22Α ως 22Κ του ν. 1733/1987 (Α' 171), όπως προστέθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 4605/2019 (Α' 52).

η) Ο αγοραστής απειλεί να πραγματοποιήσει ή πραγματοποιεί πράξεις εμπορικών αντιποίνων κατά του προμηθευτή, εάν ο προμηθευτής ασκεί συμβατικά ή εκ του νόμου δικαιώματα, μέσω υποβολής καταγγελίας στις αρχές επιβολής ή μέσω συνεργασίας με τις αρχές επιβολής κατά τη διάρκεια έρευνας.

θ) Ο αγοραστής απαιτεί αποζημίωση από τον προμηθευτή για το κόστος εξέτασης καταγγελιών πελατών που σχετίζονται με την πώληση των προϊόντων του προμηθευτή, παρά την απουσία υπαιτιότητας του προμηθευτή,

ι) Ο αγοραστής δεσμεύει τον πωλητή, εγγράφως ή προφορικά, να του πωλήσει ποσότητες προϊόντων, χωρίς ταυτόχρονα να δεσμεύεται ο ίδιος για την τιμή αγοράς τους.

2. Η απαγόρευση της περ. α) της παρ. 1 εφαρμόζεται με την επιφύλαξη:

α) των συνεπειών των καθυστερήσεων πληρωμών και των μέτρων αποκατάστασης, όπως προβλέπονται στην παρ. Ζ' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), που εφαρμόζονται κατά

παρέκκλιση από τις προθεσμίες πληρωμής που ορίζονται στον εν λόγω νόμο, βάσει των προθεσμιών πληρωμής που ορίζει το παρόν Μέρος,

β) της επιλογής αγοραστή και προμηθευτή να συμφωνήσουν ρήτρα επιμερισμού της αξίας, κατά την έννοια του άρθρου 172α του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/1972, (ΕΟΚ) αριθ. 234/1979, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (L 347).

3. Η απαγόρευση της περ. α) της παρ. 1 δεν εφαρμόζεται στις πληρωμές:

α) αγοραστή σε προμηθευτή, εφόσον οι πληρωμές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο προγράμματος για τα σχολεία, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, περί ενίσχυσης για την παροχή οπωροκηπευτικών, μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και προϊόντων μπανάνας στα παιδιά,

β) νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα που παρέχουν υγειονομική μέριμνα και είναι αναγνωρισμένα για τον σκοπό αυτό. Σε αυτή την περίπτωση οι προθεσμίες που προβλέπονται στην περ. α) της παρ. 1 μπορεί να παραταθούν έως εξήντα (60) ημέρες,

γ) συμφωνιών μεταξύ προμηθευτών σταφυλιών ή γλεύκους για την παραγωγή οίνου και των αγοραστών τους, εφόσον:

γα) οι ειδικοί όροι πληρωμής για τις συναλλαγές πώλησης περιλαμβάνονται στις τυποποιημένες συμβάσεις που έχουν καταστεί δεσμευτικές από το κράτος μέλος, δυνάμει του άρθρου 164 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 πριν από την 1η Ιανουαρίου 2019 και η εν λόγω επέκταση της ισχύος των τυποποιημένων συμβάσεων ανανεώνεται από τα κράτη μέλη από την ημερομηνία αυτή, χωρίς ουσιώδεις αλλαγές των όρων πληρωμής σε βάρος των προμηθευτών σταφυλιών ή γλεύκους και

γβ) οι συμφωνίες μεταξύ των προμηθευτών σταφυλιών ή γλεύκους για την παραγωγή οίνου και των άμεσων αγοραστών τους είναι ή καθίστανται πολυετείς.

Άρθρο 4

Αδιαφανείς ρήτρες

(Άρθρο 3 παρ. 2 και 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)

1. Οι ακόλουθες πρακτικές απαγορεύονται, εκτός εάν έχουν συμφωνηθεί προηγουμένως με σαφείς και αδιαμφισβήτητους όρους στη συμφωνία προμήθειας ή σε επακόλουθη συμφωνία μεταξύ προμηθευτή και αγοραστή:

α) Ο αγοραστής επιστρέφει στον προμηθευτή γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα που δεν πωλήθηκαν, χωρίς να πληρώσει για τα εν λόγω προϊόντα ή για τη διάθεση των προϊόντων αυτών ή και για τα δύο, β) ο αγοραστής επιβάλλει στον προμηθευτή πληρωμή ως προϋπόθεση για να αποθεματοποιήσει, να εκθέσει ή να προσθέσει στους καταλόγους γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα ή να διαθέσει τα προϊόντα αυτά στην αγορά,

γ) ο αγοραστής απαιτεί από τον προμηθευτή να βαρύνεται με το σύνολο ή μέρος του κόστους εκπτώσεων σε γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα που πωλούνται από τον αγοραστή στο πλαίσιο προώθησης, εκτός εάν ο αγοραστής, πριν από την προώθηση, η οποία ξεκινά από τον ίδιο, προσδιορίζει το χρονικό διάστημα της προώθησης και την αναμενόμενη ποσότητα γεωργικών προϊόντων και τροφίμων προς παραγγελία στην τιμή με έκπτωση,

δ) ο αγοραστής απαιτεί από τον προμηθευτή να αναλάβει το κόστος για τη διαφήμιση από τον αγοραστή γεωργικών προϊόντων και τροφίμων,

ε) ο αγοραστής απαιτεί από τον προμηθευτή να πληρώσει για δαπάνες που αφορούν σε προωθητικές ενέργειες πώλησης από τον αγοραστή γεωργικών προϊόντων και τροφίμων,

στ) ο αγοραστής απαιτεί από τον προμηθευτή να αναλάβει το κόστος για το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με τη διαρρύθμιση των χώρων που χρησιμοποιούνται για την πώληση των προϊόντων του προμηθευτή.

2. Όταν απαιτείται πληρωμή από τον αγοραστή για τις καταστάσεις που αναφέρονται στις περ. β), γ), δ), ε) ή στ) της παρ. 1, εάν ζητηθεί από τον προμηθευτή, ο αγοραστής παρέχει στον προμηθευτή εγγράφως εκτίμηση των πληρωμών ανά μονάδα ή των συνολικών πληρωμών, ανάλογα με την περίπτωση και, ως προς τις καταστάσεις που αναφέρονται στις περ. β), δ), ε) ή στ) της παρ. 1, παρέχει, επίσης, εγγράφως εκτίμηση του κόστους για τους προμηθευτές και τη βάση αυτής της εκτίμησης.

Άρθρο 5 **Αρχές επιβολής** **(Άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)**

1. Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους συστήνεται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πενταμελής «Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών», της οποίας προϊστάται πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και ως μέλη της ορίζονται οι προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων α) Αγροτικής Ανάπτυξης, β) Γεωργίας και γ) Τροφίμων, καθώς και ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων, Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τους αναπληρωτές τους. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών ορίζεται τριετής.

2. Αρμόδιες αρχές για την επιβολή των απαγορεύσεων που καθορίζονται στα άρθρα 3 και 4 («αρχές επιβολής») ορίζονται η Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών της παρ. 1 και η Επιτροπή Ανταγωνισμού. Οι αρχές επιβολής έχουν την εξουσία να ενεργούν αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας.

3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει αρμοδιότητα να εφαρμόζει το παρόν Μέρος: α) όταν κατά τη διάρκεια της τελευταίας χρήσης ο συνολικός κύκλος εργασιών του αγοραστή ανέρχεται σε τουλάχιστον πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και το συνολικό μερίδιο αγοράς των πέντε (5) μεγαλύτερων αγοραστών ανά κανάλι διανομής ή εφοδιασμού στη σχετική αγορά γεωργικών προϊόντων και τροφίμων είναι τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) και β) έχει ήδη επιβληθεί στον αγοραστή, εντός του τελευταίου δεκαοκταμήνου, κατ' εφαρμογή του παρόντος Μέρους, πρόστιμο ίσο ή μεγαλύτερο του ενός τοις εκατό (1%) του συνολικού κύκλου εργασιών του.

Άρθρο 6 **Καταγγελίες και εμπιστευτικότητα** **(Άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)**

1. Οι προμηθευτές υποβάλλουν καταγγελία είτε στην αρχή επιβολής του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι, είτε στην αρχή επιβολής του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο καταγγελλόμενος αγοραστής. Η αρχή επιβολής στην οποία απευθύνεται η καταγγελία είναι αρμόδια για την εφαρμογή των απαγορεύσεων που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4.

2. Στην Ελλάδα οι καταγγελίες υποβάλλονται στην Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της παρ. 1 του άρθρου 5. Αν διαπιστωθεί ότι έχει ήδη επιβληθεί στον αγοραστή, εντός του τελευταίου δεκαοκταμήνου, κατ' εφαρμογή του παρόντος Μέρους, πρόστιμο, ίσο ή μεγαλύτερο του ενός τοις εκατό (1%) του συνολικού κύκλου εργασιών του, η υπόθεση παραπέμπεται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία

είναι αρμόδια να διαπιστώσει αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 5 και να επιληφθεί της υπόθεσης εντός διαστήματος που δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής της καταγγελίας. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της παραπάνω προθεσμίας, η αρμοδιότητα παραμένει στην Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3. Οργανώσεις παραγωγών, προμηθευτών και ενώσεις οργανώσεων έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν καταγγελία κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσότερων των μελών τους ή, κατά περίπτωση, ενός ή περισσότερων μελών των οργανώσεων μελών τους, όταν τα μέλη θεωρούν ότι επηρεάζονται από την απαγορευμένη εμπορική πρακτική. Οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον στην εκπροσώπηση προμηθευτών έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελίες, κατόπιν αιτήματος ενός προμηθευτή και προς το συμφέρον του, υπό την προϋπόθεση ότι είναι ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

4. Αν το ζητεί ο καταγγέλλων, η αρχή επιβολής λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ταυτότητας του καταγγέλλοντος ή των μελών ή προμηθευτών που αναφέρονται στην παρ. 3, καθώς και για την προστασία κάθε άλλης πληροφορίας για την οποία ο καταγγέλλων θεωρεί ότι η αποκάλυψή της μπορεί να είναι επιζήμια για τα συμφέροντα του ιδίου ή των μελών της οργάνωσης ή προμηθευτών. Ο καταγγέλλων προσδιορίζει ειδικά τις πληροφορίες για τις οποίες ζητεί εμπιστευτικότητα.

5. Η αρχή επιβολής που επιλαμβάνεται της καταγγελίας ενημερώνει τον καταγγέλλοντα, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά από την παραλαβή της, για την πορεία της.

6. Αν η αρχή επιβολής θεωρεί ότι δεν υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να προχωρήσει η διαδικασία της καταγγελίας, ενημερώνει σχετικά τον καταγγέλλοντα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά την παραλαβή της που δεν δύναται να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες.

7. Αν η αρχή επιβολής θεωρεί ότι υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να προχωρήσει η διαδικασία της διερεύνησης πιθανών παραβάσεων των άρθρων 3 και 4, κινεί, διενεργεί και περατώνει την έρευνα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος που δεν δύναται να υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες από την παραλαβή της καταγγελίας.

8. Αν η αρχή επιβολής διαπιστώνει ότι ένας αγοραστής έχει παραβεί τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4, απαιτεί να παύσει η απαγορευμένη εμπορική πρακτική, υπό την επιφύλαξη των εξουσιών της αρχής επιβολής που προβλέπονται στο άρθρο 7.

Άρθρο 7

Εξουσίες των αρχών επιβολής (Άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)

1. Κάθε αρχή επιβολής έχει τις ακόλουθες εξουσίες:

- α) να κινεί και να διεξάγει έρευνα αυτεπαγγέλτως ή βάσει καταγγελίας, κατά το άρθρο 6,
- β) να απαιτεί από τους αγοραστές και τους προμηθευτές ή τρίτους να παρέχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για τη διεξαγωγή έρευνας,
- γ) να διενεργεί, στο πλαίσιο των ερευνών της, αιφνιδιαστικές επιτόπιες επιθεωρήσεις,
- δ) να λαμβάνει αποφάσεις, σύμφωνα με τις οποίες διαπιστώνεται παράβαση των απαγορεύσεων που καθορίζονται στα άρθρα 3 και 4 και να απαιτεί από τον αγοραστή να παύσει την απαγορευμένη εμπορική πρακτική. Η αρχή επιβολής δύναται να μην προβεί σε λήψη απόφασης, αν αυτή ενέχει κίνδυνο να αποκαλύψει την ταυτότητα καταγγέλλοντος ή να δημοσιοποιήσει πληροφορίες των οποίων η κοινολόγηση θεωρείται από τον καταγγέλλοντα επιβλαβής για τα συμφέροντά του και υπό

την προϋπόθεση ότι ο καταγγέλλων έχει προσδιορίσει αυτές τις πληροφορίες, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 6,

ε) να επιβάλλει ή να κινεί διαδικασίες για την επιβολή προστίμων, άλλων ισοδυνάμων κυρώσεων και προσωρινών μέτρων, στον αυτουργό της παράβασης.

στ) να δημοσιεύει κατ' έτος τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί με βάση τις περ. δ) και ε).

2. Η αρχή επιβολής κοινοποιεί προς τον καταγγελλόμενο και τον καταγγέλλοντα εγγράφως αναλυτική περιγραφή των παραβάσεων. Στην κοινοποίηση αυτή προσδιορίζεται και ημερομηνία ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον της αρχής επιβολής. Ο καταγγέλλων και ο καταγγελλόμενος δικαιούνται να λάβουν γνώση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, να υποβάλουν εγγράφως τις απόψεις τους επί των διερευνώμενων παραβάσεων με τα αποδεικτικά τους μέσα το αργότερο δέκα (10) ημέρες προ της ημερομηνίας της ακροαματικής διαδικασίας και να παραστούν σε αυτήν ενώπιον της αρχής επιβολής.

3. Αν αρχή επιβολής είναι η Επιτροπή Ανταγωνισμού για την άσκηση των εξουσιών της παρ. 1 και των παρ. 1, 3 και 4 του άρθρου 9, εφαρμόζεται ο ν. 3959/2011 (Α' 93), εφόσον δεν αντιβαίνει προς το παρόν Μέρος.

Άρθρο 8

Κυρώσεις επί παραβάσεων

1. Κάθε αρχή επιβολής, εφόσον διαπιστώνει παράβαση, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4, μπορεί με απόφασή της, σωρευτικά ή διαζευκτικά:

α) να απευθύνει συστάσεις σε περίπτωση παράβασης,

β) να υποχρεώσει στην παύση της παράβασης και στην παράλειψη αυτής στο μέλλον,

γ) να επιβάλει τη λήψη μέτρων προς συμμόρφωση με τα άρθρα 3 και 4,

δ) να επιβάλει στους αγοραστές που υπέπεσαν στην παράβαση πρόστιμο που ανέρχεται μέχρι ποσοστού ενάμισι τοις εκατό (1,5%) του συνολικού κύκλου εργασιών τους κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της σχετικής απόφασης και, εφόσον είναι υπότροποι ή η διαπιστωθείσα παράβαση προκαλεί ιδιαιτέρως σημαντική διαταραχή στην αγορά, να επιβάλει πρόστιμο που ανέρχεται μέχρι ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού κύκλου εργασιών τους κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της σχετικής απόφασης,

ε) να απειλήσει πρόστιμο κατά την περ. δ) σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης,

στ) να επιβάλει το επαπειλούμενο πρόστιμο, όταν με απόφασή της βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της παράβασης.

2. Εφόσον συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της περ. δ) της παρ. 1 για αγοραστές με κύκλο εργασιών άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ, η Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εφόσον επιληφθεί της υπόθεσης, ζητεί τη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την εξεταζόμενη υπόθεση, πριν από την έκδοση της σχετικής απόφασης. Ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή διατυπώνει και αποστέλλει αιτιολογημένη απάντηση στην Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος, άλλως η αρχή επιβολής προχωρεί στην έκδοση της απόφασής της χωρίς τη γνώμη του.

3. Κατά την εφαρμογή της παρ. 1, η αρχή επιβολής επιλέγει το μέτρο ή τα μέτρα που κρίνονται ως πρόσφορα και αναλογικά, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα, τη συχνότητα και τη διάρκεια της παράβασης, τις εκτιμώμενες επιπτώσεις της παράβασης στον ανταγωνισμό και τον επιδιωκόμενο

αποτρεπτικό χαρακτήρα του μέτρου. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου που προβλέπεται στην περ. δ) της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη η βαρύτητα, ο βαθμός υπαιτιότητας, οι συνέπειες από την παράβαση σε βάρος του προμηθευτή, η γεωγραφική έκταση τέλεσης της παράβασης, το περιουσιακό όφελος που αποκόμισε ή σκόπευε να αποκομίσει ο παραβάτης και η υποτροπή του παραβάτη. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90) βεβαιώνονται από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία και αποδίδονται υπέρ του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας.

4. Οι αποφάσεις της αρχής επιβολής κοινοποιούνται με επιμέλειά της στον καταγγέλλοντα και στον καταγγελλόμενο.

Άρθρο 9

Διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων

1. Η Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να λαμβάνει κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα, αυτεπαγγέλτως ή κατ' αίτηση προμηθευτών, που έχουν υποβάλει καταγγελία, εφόσον η εξέταση της ενδεχόμενης παράβασης εκκρεμεί ενώπιόν της.

2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να λαμβάνει κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα, αυτεπαγγέλτως ή κατ' αίτηση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και προμηθευτών που έχουν υποβάλει καταγγελία, εφόσον η εξέταση της ενδεχόμενης παράβασης εκκρεμεί ενώπιόν της.

3. Ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 λαμβάνονται εφόσον πιθανολογείται άμεσος και επικείμενος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης στην αλυσίδα εφοδιασμού των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ή στο δημόσιο συμφέρον.

4. Η αρχή επιβολής κοινοποιεί προς τον καταγγελλόμενο ειδοποίηση για τα εξεταζόμενα ασφαλιστικά μέτρα, στην οποία επισυνάπτεται η σχετική αίτηση των προμηθευτών ή αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους επιλαμβάνεται αυτεπαγγέλτως. Στην κοινοποίηση αυτή προσδιορίζεται και ημερομηνία ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον της αρχής επιβολής. Οι απόψεις του καταγγέλλοντος και του καταγγελλόμενου, καθώς και τα αποδεικτικά μέσα που προσκομίζουν και επικαλούνται, κατατίθενται στην αρχή επιβολής έως την ημερομηνία της ακροαματικής διαδικασίας. Η αρχή επιβολής μπορεί να απειλήσει πρόστιμο μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης προς την απόφασή της. Το πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση της αρχής επιβολής, που βεβαιώνει τη μη συμμόρφωση. Κατά την επιμέτρηση του προστίμου συνεκτιμώνται, ιδίως, τα οφέλη τα οποία αποκόμισε ο αγοραστής λόγω της μη συμμόρφωσής του, καθώς και η ζημία, η οποία έχει προκληθεί στον θιγόμενο.

5. Με τις διατάξεις του παρόντος δεν θίγεται η αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων προς λήψη ασφαλιστικών μέτρων για την προστασία ιδιωτικών συμφερόντων.

Άρθρο 10

Λοιπές αξιώσεις

1. Οι προβλεπόμενες στο παρόν διαδικασίες επιβολής κυρώσεων, λήψης ασφαλιστικών μέτρων και οι λοιπές εξουσίες των αρχών επιβολής του παρόντος Μέρους δεν αποκλείουν το δικαίωμα του προμηθευτή να ζητεί την παύση κάθε παράβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 και την παράλειψή της στο μέλλον, καθώς και να εγείρει κάθε άλλου είδους αξίωσή του κατά του αγοραστή ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων.

2. Το πολιτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση του ενάγοντα, διατάσσει, δια του τύπου ή με άλλο πρόσφορο τρόπο, τη δημοσίευση της απόφασής του, στο σύνολό της ή εν μέρει, με δαπάνη του εναγόμενου.

Άρθρο 11 **Παραγραφή**

1. Η εξουσία των αρχών επιβολής να επιβάλλουν τις κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 8, υπόκειται σε παραγραφή μετά την πάροδο δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημέρα που ο προμηθευτής έλαβε γνώση της παράβασης και του υπαιτίου προσώπου. Αν η παράβαση είναι διαρκής ή διαπράττεται κατ' εξακολούθηση, η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα παύσης της παράβασης.

2. Η παραγραφή διακόπτεται από κάθε πράξη των αρχών επιβολής, η οποία αφορά στη διερεύνηση ή σε διαδικασίες κατά της συγκεκριμένης παράβασης. Η παραγραφή αρχίζει εκ νέου ύστερα από κάθε διακοπή, συμπληρώνεται δε το αργότερο την ημέρα παρέλευσης προθεσμίας τριετίας από την διάπραξη της παράβασης.

Άρθρο 12 **Ένδικη προστασία**

Οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι αρχές επιβολής δυνάμει των άρθρων 8 και 9 υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή τους. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97).

Άρθρο 13 **Εναλλακτική επίλυση διαφορών** **(Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)**

Με την επιφύλαξη του δικαιώματος των προμηθευτών να υποβάλλουν καταγγελίες δυνάμει του άρθρου 6 και με την επιφύλαξη των εξουσιών των αρχών επιβολής σύμφωνα με το άρθρο 7, οι διαφορές μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών όσον αφορά στη χρήση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών από τον αγοραστή, μπορεί να υπαχθούν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4640/2019 (Α' 190).

Άρθρο 14 **Συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών** **(Άρθρα 8 και 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)**

1. Οι αρμόδιες αρχές επιβολής συνεργάζονται μεταξύ τους και από κοινού με τις αρχές επιβολής των άλλων κρατών μελών και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και παρέχουν αμοιβαία συνδρομή στις διασυνοριακές έρευνες.

2. Οι αρμόδιες αρχές επιβολής του άρθρου 5 συνεδριάζουν τουλάχιστον μία φορά ετησίως, για να συζητούν βέλτιστες πρακτικές, νέες περιπτώσεις και νέες εξελίξεις στον τομέα των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και ανταλλάσσουν πληροφορίες ως προς τα εκτελεστικά μέτρα που έχουν εγκρίνει με τον παρόντα, καθώς και ως προς τις πρακτικές επιβολής τους.

3. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τηρεί βάση δεδομένων για τις καταγγελίες που υποβάλλονται και για τα εκτελεστικά μέτρα και τις αποφάσεις των αναφερόμενων στο άρθρο 5

αρχών επιβολής που αφορούν στην εφαρμογή του παρόντος Μέρους. Οι αρχές επιβολής δημοσιεύουν ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητές τους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους, η οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρει τον αριθμό των καταγγελιών που υποβλήθηκαν και τον αριθμό των ερευνών που ξεκίνησαν ή περατώθηκαν το προηγούμενο έτος. Για κάθε περατωμένη έρευνα, η έκθεση περιέχει συνοπτική περιγραφή της υπόθεσης, του αποτελέσματος της έρευνας και, κατά περίπτωση, της ληφθείσας απόφασης, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7.

4. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αποστέλλει έως τις 15 Μαρτίου κάθε έτους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Η έκθεση περιλαμβάνει, ιδίως, τα σχετικά δεδομένα για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους από τις αρχές επιβολής κατά το προηγούμενο έτος.

Άρθρο 15

Εφαρμογή άλλων διατάξεων (Άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)

Το παρόν Μέρος δεν θίγει την εθνική νομοθεσία που αφορά στην καταπολέμηση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, ιδίως τα άρθρα 1 και 18α του ν. 146/1914 (Α' 21) και τον ν. 3959/2011 (Α' 93).

Άρθρο 16

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

α) Προσδιορίζονται τα προϊόντα της περ. α) του άρθρου 2, τα οποία μεταποιούνται για να χρησιμοποιηθούν ως τρόφιμα με τη χρήση προϊόντων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και δεν παρατίθενται σε αυτό, καθώς και τα προϊόντα της περ. ε) του άρθρου 2.

β) Καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος υποβολής καταγγελιών στην Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών, η οργάνωση και οι κανόνες λειτουργίας της, σύμφωνα με το παρόν Μέρος, οι λόγοι εξαίρεσης των μελών της και ο ορισμός των αναπληρωματικών μελών αυτής, καθώς και τα πρόσωπα που καλούνται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής προς παροχή πληροφοριών ή προσαγωγή στοιχείων και αποχωρούν πριν από τη λήψη της απόφασης, τα αντικείμενα της συνεργασίας της Επιτροπής με τις οργανικές μονάδες και τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και με άλλους συναρμόδιους φορείς, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά στη λειτουργία και την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να οριστεί ο τρόπος έκδοσης των σχετικών φορολογικών παραστατικών για τα αλλοιώσιμα και τα άλλα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα του άρθρου 3.

3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται ο τρόπος ανάπτυξης και λειτουργίας, καθώς και οι τεχνικές λεπτομέρειες τήρησης και επεξεργασίας των στοιχείων της βάσης δεδομένων της παρ. 3 του άρθρου 14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να ρυθμίζεται η διασύνδεση της ανωτέρω βάσης δεδομένων με άλλα πληροφοριακά συστήματα του δημοσίου τομέα, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

Άρθρο 17

Μεταβατικές διατάξεις

(Άρθρο 1 παρ. 3 και 4 και άρθρο 13 παρ. 1 εδ. β' της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633)

1. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται στις συμβάσεις προμήθειας που συνάπτονται από την 1η Νοεμβρίου 2021.
2. Οι συμβάσεις προμήθειας που συνάπτονται από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος μέχρι την 1η Νοεμβρίου 2021, χωρίς προσαρμογή στο παρόν Μέρος, προσαρμόζονται σε αυτό μέχρι την 1η Νοεμβρίου 2021.
3. Οι συμβάσεις προμήθειας που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, προσαρμόζονται στο παρόν Μέρος σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΜΕΡΟΣ Β

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 18

Ρυθμίσεις θεμάτων διαχείρισης ακινήτων ΥΠΑΑΤ: Ηλεκτρονική δημοπρασία - Επιτροπές Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών - Επιτροπές Ελέγχου και Νομιμότητας

1. Η παρ. 11 του άρθρου 10 του ν. 4061/2012 (Α' 66) αντικαθίσταται ως ακολούθως:
«11. Η παραχώρηση ακινήτων δύναται να πραγματοποιείται με ηλεκτρονική δημοπρασία. Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της ηλεκτρονικής δημοπρασίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»
2. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4061/2012 καταργείται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Στην έδρα κάθε περιφέρειας συστήνεται τριμελής Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών, η οποία αποτελείται από έναν διοικητικό υπάλληλο, έναν τοπογράφο ή πολιτικό μηχανικό και έναν γεωπόνο ή τεχνολόγο γεωπόνο της περιφέρειας, καθώς και τους αναπληρωτές τους. Ως πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται ο ανώτερος κατά βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων αυτός που έχει περισσότερα χρόνια υπηρεσίας στον ίδιο βαθμό. Ως γραμματέας της επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της περιφέρειας. Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου περιφερειάρχη. Κάθε μέλος της επιτροπής δεν μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή παρά μόνο μία φορά κάθε δύο (2) έτη».
3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4061/2012 καταργείται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Στην έδρα κάθε αποκεντρωμένης διοίκησης συστήνεται τριμελής Επιτροπή Ελέγχου και Νομιμότητας, με μέλη δύο διοικητικούς υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ και έναν υπάλληλο με πτυχίο τοπογράφου μηχανικού ή γεωπόνου, καθώς και τους αναπληρωτές τους. Με την πράξη συγκρότησης ορίζεται ο πρόεδρος της επιτροπής. Ως γραμματέας της επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της αποκεντρωμένης διοίκησης. Η επιτροπή συγκροτείται με πράξη του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κάθε μέλος της επιτροπής δεν μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή παρά μόνο μία φορά κάθε δύο (2) έτη».

Άρθρο 19

Διευκόλυνση πρόσβασης σε χρηματοδότηση των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών

Το άρθρο εικοστό τρίτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο εικοστό τρίτο

Διευκόλυνση πρόσβασης σε χρηματοδότηση των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών Κατ' εξαίρεση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 27 του ν. 4611/2019 (Α' 73), επιτρέπεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021 η σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα με αντισυμβαλλόμενους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για ποσό μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ, καθώς και η εκταμίευση των σχετικών πιστώσεων, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας από τον χρηματοδοτούμενο.».

Άρθρο 20

Υλοποίηση υπομέτρου 2.1 «Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών στον γεωργικό τομέα» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ)

Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζεται ο τρόπος υλοποίησης του υπομέτρου 2.1 «Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών στον γεωργικό τομέα» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ), σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κανονισμού αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 (L 347), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/2393 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2017 (L 350). Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου αναλύονται το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης, πληρωμής και ελέγχου του υπομέτρου του πρώτου εδαφίου, το σύστημα επιλογής των παρόχων γεωργικών συμβουλών μέσω ανοικτής πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση του υπομέτρου αυτού.

ΜΕΡΟΣ Γ

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος

Με την επιφύλαξη του άρθρου 17, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2021

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS
CHRISTOS STAIKOURAS
17.03.2021 14:07

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
17.03.2021 16:21

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

NIKI KERAMEUS
NIKI KERAMEUS
17.03.2021 14:40

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
17.03.2021 14:09

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

VASILEIOS KIKILIAS
VASILEIOS KIKILIAS
17.03.2021 14:08

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

KONSTANTINOS TSIARAS
KONSTANTINOS TSIARAS
17.03.2021 14:08

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

MAVROUDIS VORIDIS
MAVROUDIS VORIDIS
17.03.2021 14:13

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

SPYRIDON-PANAGIOTIS LIVANOS
SPYRIDON-PANAGIOTIS LIVANOS
17.03.2021 14:35

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΛΙΒΑΝΟΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS
KYRIAKOS PIERRAKAKIS
17.03.2021 14:07

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

THEODOROS SKYLAKAKIS
THEODOROS SKYLAKAKIS
17.03.2021 15:52

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

MILTIADIS VARVITSIOTIS
MILTIADIS VARVITSIOTIS
17.03.2021 14:11

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

STYLIANOS PETSAS
STYLIANOS PETSAS
17.03.2021 14:57

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ**

THEODOROS LIVANIOS
THEODOROS LIVANIOS
17.03.2021 14:10

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ